

Συμβούλιο της Επικρατείας: 6240/1996, Τμήμα Α
Πηγή: Ε.Α.Ε.Δ 32/98, σ. 195

Αναγγελία εργατικού ατυχήματος

Οι προθεσμίες αναγγελίας εργατικού ατυχήματος, όπως αυτές καθορίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 21 και 22 του Κανονισμού Ασφαλιστικής Αρμοδιότητας του ΙΚΑ, δεν ισχύουν στην περίπτωση που η αναγγελία γίνεται εμπρόθεσμα σε άλλον ασφαλιστικό φορέα στον οποίο υπάγεται ο παθών και κατά τρόπον ώστε δεν δυσχεραίνεται πλέον η απαιτούμενη διαπίστωση των συνθηκών του ατυχήματος.

- Πάντως, η δήλωση του ατυχήματος πρέπει να υποβληθεί στο ίδρυμα (ΚΑ) μέσα σε εύλογο κατά τις περιστάσεις χρόνο.

Εισηγητής: ο κ. Θ. ΠΑΠΑΕΥΑΓΓΕΛΟΥ

Δικηγόροι: οι κ.κ. ΑΝ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ και ΠΑΝ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21 και 22 του Κανονισμού Ασφαλιστικής Αρμοδιότητας του ΙΚΑ (ΑΥΕ 57440/13.1.-7.2.38, Β' 33), η αναγγελία ατυχήματος εργατικού ή εκτός εργασίας πρέπει να γίνεται μέσα σε 5 ημέρες από την ημέρα του ατυχήματος η Τοπική Διοικητική Επιτροπή μπορεί παρα ταύτα να δεχθεί και εκπρόθεσμες δηλώσεις, όχι πάντως όταν αυτές υποβάλλονται μετά την πάροδο 60 ημερών από το ατύχημα, όταν πειθεται ότι λόγοι ανεξάρτητα από τη θέληση των δηλούντων παρεμπόδισαν την έγκαιρη αναγγελία. Η προθεσμία αναγγελίας παρατείνεται μέχρις 1 έτος, όταν πρόκειται για ατύχημα που προκάλεσε απόλυτη αναπηρία και μέχρι 2 έτη σε περίπτωση θανάτου. Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, οι ως άνω προθεσμίες για τη δήλωση του ατυχήματος είναι αποκλειστικές, δεν συγχωρείται δε υπέρβαση τους παρά μόνο για λόγο ανώτερης βίας (ΣΕ 1425/92 κ.ά.). Ωστόσο, όταν η δήλωση του ατυχήματος υποβάλλεται εμπροθέσμως σε άλλον ασφαλιστικό φορέα, στον οποίο υπάγεται ο παθών και ο οποίος (φορέας) ενημερώνεται από τον δηλούντα σχετικό με το ατύχημα εις τρόπον ώστε δεν δυσχεραίνεται πλέον η απαιτούμενη διαπίστωση των συνθηκών του ατυχήματος, δεν ισχύουν για την αναγγελία αυτού οι χρονικοί περιορισμοί των ως άνω άρθρων 21 και 22, αλλ' η δήλωση του ατυχήματος πρέπει να υποβληθεί στο Ίδρυμα μέσα σε εύλογο κατά τις περιστάσεις χρόνο (πρβλ. ΣΕ 4003/86). Αν και κατά τη γνώμη του Συμβούλου Θ. Παπαευαγγέλου, η δήλωση του ατυχήματος που δεν υποβάλλεται από Ίδρυμα μέσα στις ως άνω αποκλειστικές προθεσμίες αλλά σε άλλον ασφαλιστικό φορέα πρέπει να απορρίπτεται όταν το Ίδρυμα δεν μπορεί πλέον λόγω παρόδου του χρόνου, να προβεί στο σχετικό έλεγχο.

Στην υπό κρίση υπόθεση, με την προσβαλλόμενη απόφαση έγιναν δεκτά τα εξής: Ο σύζυγος και πατέρας των αναιρεσιβλήτων απεβίωσε στις 30.11.78. Στη συνέχεια η αναιρεσίβλητη, ενόψει του γεγονότος ότι ο σύζυγος της κατά το χρόνο του ατυχήματος, συνεπεία του οποίου επήλθε ο θάνατος, ασκούσε το επάγγελμα του ναυτικού, δήλωσε το ατύχημα στο ΝΑΤ, ζητώντας από αυτό στις 9.1.79 την απονομή συντάξεως. Το αίτημα αυτό έγινε δεκτό με την 102/4.10.84 απόφαση της Αναθεωρητικής Επιτροπής Παροχών του ΝΑΤ, με την οποία ο θάνατος του ναυτικού χαρακτηρίστηκε, με βάση την έκθεση ανακρίσεως της Λιμενικής Αρχής του Πειραιά, τη γνωμάτευση των υγειονομικών επιτροπών του ΝΑΤ κ.λπ. ως ναυτικό εργατικό ατύχημα. Ακολούθως η αναιρεσίβλητη υπέβαλε στο ΙΚΑ την από 22.7.86 δήλωση ατυχήματος του συζύγου της, η οποία απορρίφθηκε από το Διευθυντή και στη συνέχεια από την Τοπική Διοικητική Επιτροπή του Υποκαταστήματος ΙΚΑ Καμινιών, με την 321/86 απόφαση της, ως εκπρόθεσμη, διότι έγινε μετά την παρέλευση της διετούς προθεσμίας από το θάνατο του συζύγου της. Με τα δεδομένα αυτά, το Διοικητικό Πρωτοδικείο Πειραιά με την προσβαλλόμενη απόφαση, έκρινε ότι η από 9.1.79 δήλωση της αναιρεσίβλητης προς το ΝΑΤ (από τη νομοθεσία του οποίου δεν προβλέπεται σχετική ανατρεπτική προθεσμία), που έγινε 40 μόλις ημέρες από την επέλευση του θανάτου του συζύγου της, ίσχυε και ως δήλωση ατυχήματος στο ΙΚΑ, με το την αιτιολογία δε αυτή δέχθηκε την προσφυγή της αναιρεσίβλητης, ακύρωσε την απόφαση της ΤΔΕ και ανέπεμψε την υπόθεση στην ίδια Επιτροπή για περαιτέρω ουσιαστική. Ο έρευνα. Η κρίση αυτή του δικάσαντος δικαστηρίου

είναι, αν και με διαφορετική αιτιολογία. νόμιμη, διότι, πράγματι, η υποβολή της δηλώσεως ατυχήματος στο NAT, στο οποίο υπάγονταν ο παθών, είχε ως συνέπεια, κατά τα ανωτέρω εκτιθέμενα περί της εννοίας των άρθρων 21 και 22 του Κανονισμού Ασφαλιστικής Αρμοδιότητας του ΙΚΑ, να μη ισχύουν για την αναγγελία του ατυχήματος στο ΙΚΑ οι προβλεπόμενοι από τα άρθρα αυτά χρονικοί περιορισμοί. Περαιτέρω, η δήλωση του ατυχήματος που συνέβη την 30.11.78 υπεβλήθη στο ΙΚΑ την 22.7.86 μέσα σε εύλογο χρόνο, ενόψει των συγκεκριμένων περιστάσεων και δη του γεγονότος ότι η απόφαση της Αναθεωρητικής Επιτροπής Παροχών του NAT, με την οποία χαρακτηρίστηκε το ατύχημα μετά από ανακρίσεις, γνωματεύσεις κ.λπ. ως εργατικό, εξεδόθη μόλις την 4.10.84. Συνεπώς, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο λόγος αναιρέσεως με τον οποίο το ΙΚΑ ισχυρίζεται ότι η δήλωση του ατυχήματος στο ΙΚΑ ήταν εκπρόθεσμη. Αν και κατά τη γνώμη του Συμβούλου Γ. Παναγιωτοπούλου και του Παρέδρου Μ. Πικραμένου, η υποβολή της δηλώσεως (αναγγελίας) στο ΙΚΑ μετά από 8 περίπου έτη από το ατύχημα δεν μπορεί, παρ' όλη την καθυστέρηση της υποθέσεως στο NAT, να θεωρηθεί ότι έγινε σε εύλογο χρόνο.

Ως εκτίθεται ανωτέρω, το δικάσαν δικαστήριο, μετά την ακύρωση της προσβληθείσης με την προσφυγή αποφάσεως της ΤΔΕ, ανέπεμψε την υπόθεση στην Επιτροπή αυτή για την περαιτέρω ουσιαστική έρευνα αυτής. Συνεπώς, ο λόγος αναιρέσεως με τον οποίο το ΙΚΑ προβάλλει ότι εφόσον ο θανών σύζυγος της αναιρεσίβλητης είχε κατ' αυτό διακόψει τον ασφαλιστικό του δεσμό με το ΙΚΑ, δεν μπορούσε να γίνει δεκτό ότι η δήλωση ατυχήματος που υποβλήθηκε στο NAT ίσχυε ως αναγγελία στο ΙΚΑ είναι, επί του παρόντος, απορριπτέος ως αλυσιτελής.